

вода за който и да е месец през годината, или при невярно декларирано обстоятелство, дължим таксата в пълен размер за цялата година заедно с начислената лихва, и глоба в двукратен размер на дължимата такса, но не по-малко от 200 лв. за физически лица и имуществена санкция от 2000 лв. за юридически лица и еднолични търговци".

Първоинстанционният съд е приел, че оспореният текст на разпоредбата на чл. 16, ал. 4, т. 1 от Наредбата е материално незаконосъобразен поради противоречие с норми от по-висок ранг - чл. 71 от ЗМДТ. Аналогични изводи от АС-Пазарджик се направени и по отношение на чл. 16, ал. 4, т. 7 от Наредбата. Относно приетото с решение № 242 от 19.12.2013 г. на Общински съвет Пазарджик с § 4 ново Приложение 4 от Наредбата, решаващият съд е приел, че никъде в ЗМДТ не са въведени изисквания при разход над 50 киловата електроенергия и/или над 1 куб.м. вода за който и да е месец през годината да се дължи таксата в пълен размер и глоба в двукратен размер на дължимата такса. Според АС-Пазарджик никъде в ЗМДТ не е предвидена и отговорност за невярно декларирано обстоятелство с параметрите, посочени в декларацията - образец, поради което е приел, че и в тази част спорното Приложение № 4 по Наредбата противоречи на акт от по-висока степен - чл. 123-127 ЗМДТ.

Крайният извод на съда е, че процесните текстове на Наредбата са материално незаконосъобразни, поради което на основание чл. 193, ал. 1 АПК е отменил оспорените две разпоредби (в техните части) и образец от декларация към тях в подзаконовия нормативен акт.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Общинският съвет е орган на местно самоуправление и като такъв е компетентен да приема норми за поведение, задължителни за физическите и юридическите лица на територията на съответната община, по въпроси, които не са от изключителната компетентност на други органи, в сферите, очертани в разпоредбите на чл. 17, ал. 1 ЗМСМА, които включват и общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация (чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗМСМА). Правомощията на общинския съвет в областта на местните данъци, такси и цени на услуги следва да се изпълняват при стриктно спазване на регламентацията, възприета в съответните закони, тъй като съгласно чл. 60, ал. 1 от Конституцията на Република България, данъците и таксите трябва да бъдат установени със закон, а разпоредбата на чл. 141, ал. 4 от Конституцията на Република България предоставя на общинските съвети правомощието да определят размера на местните такси по ред, установен със закон (ЗМДТ). Следователно, подзаконов административен акт, какъвто е една наредба на Общински съвет, може да уточнява и конкретизира правни норми съобразно местните условия, но не може да е в противоречие със закон, или пък да преурежда по различен начин вече уредени от закон обществени отношения.

В конкретния случай процесните разпоредби на Наредбата са приети по реда на чл. 9 от ЗМДТ, като законодателят е предоставил възможност органите на местната власт, да определят размера на местните такси и цени на административни услуги, респ. реда, по който лицата, неползващи услугата през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса, а в нормата на чл. 8 от ЗМДТ са формулирани основните принципи, които следва да се спазват при уреждане на тези обществени отношения. Общинският съвет може да определи размер на таксата, респ. реда, по който лицата, неползващи услугата да се освобождават от заплащане на съответната такса, която е установена със закон, но не и самостоятелно да въведе такава. Това следва от анализа на посочените разпоредбите, както и значението на понятията "установява" и "определя", изяснено с Решение № 10 от 26.06.2003 г. на КС на РБ по конст. дело № 12/2003 г.

При така очертаната законова рамка, законосъобразен е изводът на решаващия съд, че оспорените текстове на чл. 16, ал. 4, т. 1 и чл. 16, ал. 4, т. 7 от Наредбата противоречат на материалноправни норми от по-висока степен и следва да бъдат отменени.

Таксата за битови отпадъци възникват *ex lege* и е дължима при реално предоставяне на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, а когато има дела за битови отпадъци и други съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци, се събира и такса за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата, респ. съоръженията (чл. 62 и чл. 71 ЗМДТ). В хипотезите, когато обективно отсъства предоставяне на услугата такава такса не се дължи (чл. 71, ал. 1 ЗМДТ). Законодателят е предвидил и друга хипотеза - таксата не се дължи и когато от общината са създадени условия за ползване на услугата, но лицето по чл. 64, вр. чл. 11 ЗМДТ не я ползва. В този случай законодателят в чл. 71, ал. 1, т. 2 и 3 ЗМДТ е регламентирал условията за това, а именно имотът да не се ползва през цялата година и да е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя на имота до 31 октомври на предходната година в общината по местонахождението на имота. Законодателят не е поставил други изисквания на лицата по чл. 64, вр. чл. 11 ЗМДТ, нито пък е делегирал правомощие на общинския съвет да определи такива. В оспорената част от чл. 16, ал. 4, т. 1 от Наредбата е въведено изискване при подаване на декларация по чл. 71, ал. 1 ЗМДТ да се представят документи, които удостоверяват последните отчетени показатели на водоподаването и електрозахранването на имота, което очевидно е свързано с въвеждането на допълнителни условия при приемането на тези декларации, а оттук и преценка за освобождаване от таксата за услугата. Както вече беше посочено, законодателят не е предвидил други материалноправни условия за освобождаване от ТБО, поради което въвеждането на допълнителни изисквания към деклараторите, различни от определените в закона, е незаконосъобразно.

Изложеното се отнася и до разпоредбата чл. 16, ал. 4, т. 7 от Наредбата и въведеното с нея задължение лицата да направят изрично волеизявление за съгласие за извършване на проверки относно декларираните от тях факти по страх от наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за вписване на неверни данни. Правилно решаващият съд е посочил в мотивите към съдебния акт, че разпоредбите на Глава IV, чл. 123 - 127 ЗМДТ предвиждат административнонаказателна отговорност за нарушителите по този закон при деклариране на неверни данни, водещи до намаляване или освобождаване от такса. Не съществува законово основание за вписването на наказателната отговорност за документно престъпление и свързаното с това деклариране на съгласие от задължените лица за извършване на проверки от органите на местната администрация.

Неоснователни са касационните доводи в жалбата за правилно приложение на чл. 8, ал. 5, вр. чл. 9 ЗМДТ. Както вече беше посочено, в чл. 9 ЗМДТ е предвидено, че общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, а в чл. 8, ал. 5 ЗМДТ е предвидено, че общинският съвет определя с наредбата по чл. 9 реда, по който лицата, неползващи услугата през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса. При изпълнение на законовата делегация на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ за регламентиране на реда за освобождаване, общинският съвет може да определи размер на такса (установена със закон), но не и да въведе самостоятелно такава такса. Особено показателно за незаконосъобразното прилагане на делегацията на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ е съдържането на приложение № 4 - образец декларация към чл. 16, ал. 4 от Наредбата. Наред със съгласието от декларатора, общинската администрация да извършва проверки на клиентските номера от EVN и ВиК за имота, относно консумираната електроенергия и/или вода, общинският съвет е предвидил и вписване на съгласие от лицата, че при разход над 50 киловата електроенергия и/или над 1 куб м. вода за който и да е месец през годината, или при невярно декларираны обстоятелства, дължи таксата в пълен размер за цялата година заедно с начислената лихва, и глоба в двукратен размер на дължимата такса, но не по-малко от 200 лв. за физически лица и имуществена санкция от 2000 лв. за юридически лица и еднолични търговци. В случая административният орган не е уточнил или конкретизира правни норми съобразно местните условия, нито пък се е ограничил да определи реда, по който лицата, неползващи услугата да се освобождават от заплащане на съответната такса, която е установена със закон, а е преуредил по различен начин вече уредени от закон обществени отношение, като дори е създал нови глоби (за физическите лица) и имуществени санкции (за юридическите лица и едноличните търговци) във вид и размер, несъответстващ на санкционните разпоредби на Глава IV, чл. 123 - 127 ЗМДТ.

С оглед изложеното, обжалваното решение като правилно и обосновано следва да бъде оставено в сила.

Съобразно изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Върховният административен съд, първо отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 787 от 20.10.2022 г. по адм. д. № 492/2022 г. на Административен съд - Пазарджик.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ ЙОРДАН КОНСТАНТИНОВ

секретар:

ЧЛЕНОВЕ: /п/ ПЕТЯ ЖЕЛЕВА

/п/ ЛОЗАН ПАНОВ

РЕШЕНИЕ

№787/20.10.2022г.

гр. Пазарджик

В ИМЕТО НА НАРОДА**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - ПАЗАРДЖИК, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 21.09.2022 г. в следния състав:**ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГЕОРГИ ПЕТРОВ****ЧЛЕНОВЕ: МАРИЯ****ХУБЧЕВА****СВЕТОМИР БАБАКОВ**

при участието на секретаря Янка Вужева и при участието на прокурора Станка Димитрова, като разгледа дело номер 492 по описа за 2022 година докладвано от съдия Светомир Бабаков, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 185 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Делото е образувано по протест на прокурор Тихомир Гергов при Окръжна прокуратура гр. Пазарджик подаден против разпоредбите на чл. 16 ал. 4 т.1 /нова с решение № 242/2013 г. Протокол № 14/, /частично отменен с с решение № 252/2017 г. на Административен съд Пазарджик/: „при подаване на декларация се представят документи, които удостоверяват последните отчетни показатели на водоподаването и електрозахранването на имота; чл. 16 ал.4 т.7- „задължените лица дават изричното си съгласие за извършване на проверки относно декларираните от тях факти и обстоятелства от общинска администрация и декларират, че за вписване на неверни данни носят наказателна отговорност по чл. 313 от НК и свързаната с последната разпоредба- приложение № 4- приет образец декларация към чл. 16 ал.4 от Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Пазарджик.

С протеста се иска отмяна на посочените разпоредби и части от тях, като се излагат съображения за противоречието им със законови правни норми. Съображенията от протеста се поддържат и в проведеното съдебно заседание от прокурора.

Ответникът Общински съвет – Пазарджик не се представява

Съдът, като прецени допустимостта и основателността на разглежданите жалби, установи от фактическа и правна страна следното:

Предмет на спора е подзаконов нормативен акт, каквато се явява Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Пазарджик, издадена от Общинско съвет Пазарджик – чл. 76, ал. 3 от АПК във връзка с чл. 8 и с чл. 7, ал. 2 от Закона за нормативните актове /ЗНА/.

В този смисъл производството е по реда на чл. 185 – чл. 196 от АПК и същото е инициатирано по протест на прокурор при ОП Пазарджик. Съгласно чл. 187, ал. 1 от АПК

протестирането на подзаконов нормативен акт може да бъде направено безсрочно, следователно е допустимо.

Разгледан по същество, протестът е основателен.

В оспореният текст от Наредбата, в редакцията, действаща към момента на подаване на протеста, е регламентирано следното:

- чл.16 ал.4 -, „Не се събира такса за: „Сметосъбиране и сметоизвозване.ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождение на имота; т.1 при подаване на декларацията се представят документи, които удостоверяват последните отчетени показатели на водоподаването и електрозахранването на имота.“ Оспореният текст от наредбата е материално незаконосъобразен поради противоречие с норми от по-висок ранг - чл.71 от ЗМДТ - „Не се събира такса за: т.1 сметосъбиране и сметоизвозване, която услугата не се предоставя от общината или ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождение на имота;т.2 поддържане чистотата на териториите за обществено ползване-когато услугата не се предоставя от общината; т.3 обезвреждане на битови отпадъци и поддържане на депа за битови отпадъци и други съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци, когато няма такъв .

Чл. 8 от ЗМДТ определя принципите при които общинските съвети определят размера на местните такси. Тези такси се определят самостоятелно, но при спазване на съответните принципи, които са уредени с нормативен акт от по- горна степен. Съгласно ал.5- Общинският съвет определя с наредбата по чл. 9 реда, по който лицата, неползващи услугата през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса.

Принципното положение е, че таксата за битови отпадъци се дължи, когато услугата се ползва. Таксата не се дължи, когато общината не е създадала условията за ползване на услугата, но при определени предпоставки и когато тези условия са създадени, но лицето по чл. 64 от ЗМДТ не я ползва. В този смисъл, съгласно чл. 71 т.2 пр.2 от ЗМДТ е необходимо имотът да не се ползва през цялата година и да е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. Ясно е, че законодателят не е предвидил никакви други материалноправни условия за освобождаване на ТБО, поради което въвеждането на допълнителни изисквания или представяне на документи, различни от законовоопределените е незаконосъобразно. Ето защо чл. 16 ал. 4 т.1 от Наредбата, в частта в която е въведено изискване към декларацията да се представят документи, които удостоверяват последните отчетени показатели на водоподаването и електрозахранването на имота следва да бъде отменен.

Аналогични разсъждения следва да бъдат направени и по отношение на разпоредбата на чл. 16 ал.1 т.7 от Наредбата, в която се предвижда, че задължените лица дават изричното си съгласие за извършване на проверки относно декларираните от тях факти и обстоятелства и декларират, че за вписване на неверни данни носят наказателна отговорност по чл. 313 от НК. Такова задължение по ЗМДТ за даване на съгласие за извършване на проверки не съществува и в обсъждания текст на разпоредбата от наредбата противозаконно са въведени допълнителни

изисквания от въведените в закона. В тази връзка, основателен е доводът, застъпен в протеста, че в административнонаказателните разпоредби на ЗМДТ-123 ал.3 е визирана единствено административнонаказателна отговорност за деклариране на неверни данни, водещи до намаляване или освобождаване от такса. Липсват каквито и да било основания задължените лица да дават съгласие да им бъдат извършвани проверки от органите на местната администрация, както и да декларират факти и обстоятелства под страх от наказателна отговорност по чл. 313 от НК.

С решение № 242 от 19.12.2013 г. на ОС Пазарджик е прието с §4 ново Приложение 4 от Наредбата. В приложението на утвърден образец на декларация по чл. 16 ал.4 от Наредбата е вписано: „съгласни сме Общинска администрация Пазарджик да извършва проверки, в т.ч. на клиентските номера от EVN и ВиК на имота, относно консумираната електроенергия и/или вода. Запознати сме и сме съгласни, че при разход над 50 киловата електроенергия и/или над 1 куб м. вода за който и да е месец през годината, или при невярно декларираните обстоятелства, дължим таксата в пълен размер за цялата година заедно с начислената лихва, и глоба в двукратен размер на дължимата такса, но не по-малко от 200 лв. за физически лица и имуществена санкция от 2000 лв. за юридически лица и еднолични търговци“. Както се посочи по-горе, незаконосъобразно е изискването деклараторите да дават съгласието си за извършване на проверки относно консумираната електроенергия или вода. Никъде в ЗМДТ не са въведени изисквания при разход над 50 киловата електроенергия и/или над 1 кубм. вода за който и да е месец през годината да се дължи таксата в пълен размер и глоба в двукратен размер на дължимата такса и не по-малка от сумите, посочени в декларацията. Никъде в ЗМДТ не е предвидена и отговорност за невярно декларираните обстоятелства с параметрите, посочени в декларацията-образец. Административнонаказателната отговорност за неизпълнени задължения по ЗМДТ е предвидена в разпоредбите на чл. 123-127 от закона и предвидените там санкции са различни от тези в декларацията образец в Приложение 4 от Наредбата. В този смисъл следва да се приеме, че спорното Приложение № 4, с което е приет образец- декларация по чл. 16 ал.4 от Наредбата се явява в противоречие с акт от по- висока степен- ЗМДТ, тъй като с него се въвеждат нови правила за поведение, каквито в закона липсват. Разпоредбите на ЗМДТ не делегират на Общинския съвет правомощие да преуреждат обществени отношения, които вече са уредени със закона, а единствено редът, по който лицета, използващи услугата през съответния период от годината се освобождават от такса /чл. 8 ал.5 от ЗМДТ/.

Ето защо следва да се приеме, че обсъдените по- горе текстове и приет образец на декларация са незаконосъобразни и като такива следва да бъдат отменени.

С оглед изхода на делото следва да бъде уважено искането на Окръжна прокуратура - Пазарджик за присъждане на направените разноски, като Общински съвет - Пазарджик бъде осъден да заплати на ОП - Пазарджик сумата от 20 лв., представляваща внесена такса за публикуване в Държавен вестник на обявление за оспорването.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 193, ал.1 от АПК, Пазарджипкият административен съд

РЕШИ:

18.06.23 г., 11:31 ч. Решение по административно дело

ОТМЕНЯ по протест на прокурор Тихомир Гергов при Окръжна прокуратура гр. Пазарджик разпоредбите на чл. 16 ал. 4 т.1 /нова с решение № 242/2013 г. Протокол № 14/, /частично отменен с с решение № 252/2017 г. на Административен съд Пазарджик/: „при подаване на декларация се представят документи, които удостоверяват последните отчетни показатели на водоподаването и електрозахранването на имота; чл. 16 ал.4 т.7- „задължените лица дават изричното си съгласие за извършване на проверки относно декларираните от тях факти и обстоятелства от общинска администрация и декларират, че за вписване на неверни данни носят наказателна отговорност по чл. 313 от НК и свързаната с последната разпоредба- приложение № 4- приет образец декларация към чл. 16 ал.4 от Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Пазарджик.

ОСЪЖДА Общински съвет - Пазарджик да заплати на Окръжна прокуратура - Пазарджик сумата от 20 (двадесет) лева, представляваща направените по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/

ЧЛЕНОВЕ: 1./п/

2./п/

Решение № 4562 от 02.05.2023г. на ВАС - София, Първо отделение по АД № 11272/2022г. - ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 787 от 20.10.2022 г. по адм. д. № 492/2022 г. на Административен съд – Пазарджик.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.